

Transcripten authentieke opnames Thema 2 De samenleving

Oefening 20 (radiofragment)

Radio 1

16 augustus 2010 14.24 uur

I = interviewer

L = Loes Keijsers

I:

Does your mother know? Het lied over die flirtende tiener met die oudere man en de vraag is: weet je moeder het wel? Maar 'Does your mother know?' is ook de titel van een proefschrift over puberende jongeren die dreigen te ontsporen. Loes Keijsers onderzocht relaties tussen puberende kinderen en hun ouders. Haar belangrijkste conclusie: ouders hebben de neiging hun kinderen te veel los te laten. Een standje of terechtwijzing levert vaak een grote mond op en dat wil je voorkomen. Maar juist die reactie vergroot de kans dat jongeren in crimineel gedrag vervallen.

Goedendag Loes Keijsers.

L:

Goedemiddag.

I:

Ik krijg meteen als iemand dit onderzoekt de vraag: Was u zelf nou crimineel of heeft u van die lastige kinderen?

L:

Ik heb eigenlijk geen lastige kinderen zelf en ik was ook niet crimineel, als uitzondering mag ik wel zeggen want de meeste jongeren doen weleens iets crimineels.

I:

O ja?!

L:

Ongeveer 60% van de jongeren doet weleens iets wat te maken heeft met kleine criminaliteit, zoals winkeldiefstal, een vuurtje stoken of een wapen op zak dragen. Dus ja, ik was zelf eigenlijk een uitzondering.

I:

En nou heeft u naar 300 van dit soort gezinnen gekeken en wat viel u op?

L:

Wat wij eigenlijk het meest opvallende vonden, was dat jongeren die slecht communiceren met hun ouders op jonge leeftijd, bijvoorbeeld op 13-jarige leeftijd, dat die meer kans hebben om een jaar later delinquent te zijn. Dat betekent dat als jongeren veel geheimen hebben voor hun ouders, dat ze een jaar later vaker een fikkie stoken of een winkeldiefstal plegen.

I:

En wat was dan delinquent zijn? Dat ze echt door de politie werden aangehouden?

L:

Nee, we keken juist naar die kleine criminaliteit die heel veel voorkomt bij jongeren, dus de voorbeelden die ik net noemde: winkeldiefstal, graffiti, vandalisme, een keer vechten met iemand, dat soort criminaliteit.

I:

Ja, en dan vraag ik meteen, dan moeten die ouders natuurlijk meer met die kinderen praten maar dat lijkt zo voor de hand liggend.

L:

Ja, dat lijkt inderdaad wel voor de hand liggend. Toch zit daar wel een kern van waarheid in. Wat we hebben onderzocht bijvoorbeeld is als ouders veel tijd doorbrengen met hun kind, of dat beter is voor de communicatie. Dat vonden we inderdaad. Hoe meer tijd ouders doorbrengen met hun kinderen hoe meer kinderen spontaan vertellen aan hun ouders hoe meer ouders dus ook weten en hoe minder crimineel de kinderen worden.

I:

Ja, maar betekent dat dan dat ouders die minder tijd voor hun kinderen hebben, dat die kinderen dan criminelier zijn? Want ik me goed voorstellen dat de ouders allebei werken.

L:

Ja, er is niet echt een effect gevonden van werkende ouders. Wat we zagen was dat ouders die veel werken, zeg maar meer dan 40 uur werken, dat die even veel tijd doorbrengen met hun kinderen dan ouders niet werken. Gemiddeld ging dat bij moeders die brachten 2 uur door met hun kinderen en vaders 1,5 uur. Dat verschilde dus niet voor ouders die veel of weinig werkten. We zagen ook dat het niet uitmaakt voor de communicatie tussen ouders en kinderen of ouders werkten.

I:

Het gaat dus niet om de tijd die je met ze besteedt maar hoe goed je tot ze doordringt en weet waar ze mee bezig zijn?

L:

Ja, het is belangrijk, tenminste dat is een van de praktische implicaties van mijn proefschrift dat je als ouder interesse toont en geïnteresseerde vragen stelt zonder daarbij privacyschendend te zijn want dan gaan jongeren juist minder vertellen.

I:

Ja maar die schamen zich al vaak rot voor die ouders.

L:

Dat doen jongeren inderdaad vaak maar dat hebben we niet echt onderzocht in deze studie.

I:

Nee maar dat kan dan zo'n drempel zijn. Ik schaam me zelfs voor de haren op jouw benen, tegen een moeder.

L:

Ja ja, Ik denk dat dat binnen een familie niet zo'n hele grote rol zal spelen maar inderdaad in de buitenwereld kan je je ontzettend schamen voor je ouders als je tiener bent, maar dat hebben wij niet onderzocht.

I:

Er is nog iets wat me opvalt aan jongeren voordat ze in de puberteit komen gaan ouders daar heel erg mee om alsof het hun vrienden zijn. Vriendschappelijk is veel meer dan laten we zeggen 40, 50 jaar geleden toen ik klein was. Is het nou ook zo dat die ouders daarom zo teleurgesteld zijn in die kinderen en daarom niet meer met ze praten als die kinderen inderdaad in de puberteit komen en meer recalcitrant gedrag vertonen?

L:

Je zei een paar dingen. Je zei dat ouders niet meer met kinderen praten. Wat wij vonden was dat ouders juist proberen met kinderen te blijven praten maar dat het de jongeren zijn die steeds minder gaan vertellen. Ik denk wel dat er een kern van waarheid in zit dat je zegt de opvoeding wordt meer permissief, dus het is minder controlerend dan 50 jaar geleden. Dat zou zo kunnen zijn maar waar wij vooral naar hebben gekeken bij de jongeren van nu, de jongeren die nu veel vertellen aan hun ouders, die zijn waarschijnlijk minder delinquent een jaar, twee jaar later.

I:

Nou zal het vast zo zijn dat mensen er op dit moment luisteren, denken die mevrouw heeft mooi praten, maar ik zit hier met zo'n zoon of zo'n dochter die totaal onbereikbaar is. Wat voor tip heeft u?

L:

Ja, er zijn verschillende dingen die ons onderzoek eigenlijk aantonen. Ten eerste, wat ik zojuist al zei, als je meer tijd met een kind doorbrengt, dan heeft een kind meer gelegenheid om spontaan dingen te vertellen. Als je er nooit bent, kan een kind niet met

je praten. Dus dan is het moeilijk een goede communicatie in stand te houden. Verder zien we dat als ouders geïnteresseerde vragen stellen, dus interesse tonen in het leven van het kind, dat het kind dan meer gaat vertellen en minder geheimen gaat houden. We zien ook dat als je als ouder maar achter je kind blijft staan, blijven steunen, positief reageren als kinderen misschien iets vertellen waar je niet zo blij mee bent. Dat kan allemaal bijdragen aan een betere communicatie en dus aan lagere criminaliteit een jaar later.

I:

Altijd zeggen dat je van ze houdt daar kan me iets bij voorstellen hoe erg het ook. Maar nou vermoed je dat je kind wat gestolen heeft, je weet het: straffen of begrip tonen?

L:

Ja, ik denk dat dat heel erg afhankelijk is van het kind zelf wat het beste werkt, dus ik kan daar niet een eenduidig advies in geven maar wat ik wel kan zeggen dat als je positief blijft, en het kind blijft steunen wat er ook fout gaat in het leven van dat kind of wat het ook doet dat in ieder geval de communicatie beter zal blijven en de criminaliteit een jaar later ook minder.

I:

Nou goed, Loes Keijsers bedankt. U bent adolescentie-onderzoeker bij de universiteit van Utrecht. U moet het nog verdedigen. Ik wens u daar veel plezier en wijsheid bij.

L:

Ja, dank u wel.

<http://www.radio1.nl/contents/18657-loslaten-van-puber-vergroot-crimineel-gedrag?autostart=27218>